

Nejvyšší soud

prostřednictvím

Obvodního soudu
pro Prahu 6

ke sp. zn. 3 T 18/2022

Podle § 265d odst. 1 písm. a) trestního řádu a ve lhůtě uvedené v § 265e odst. 1 trestního řádu podávám ve prospěch i v neprospěch obviněného

P. D., nar. *** v ***, trvale bytem ***,

dovolání

proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 29. 6. 2022 č. j. 5 To 143/2022-248, jímž bylo na podkladě odvolání obvodního státního zástupce pro Prahu 6 podle § 257 odst. 1 písm. c) trestního řádu za použití § 223 odst. 1 trestního řádu a z důvodu uvedeného v § 11 odst. 1 písm. h) trestního řádu zastaveno trestní stíhání obviněného v trestní věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 6 pod sp. zn. 3 T 18/2022,

a to z důvodů uvedených v § 265b odst. 1 písm. f) a l) trestního řádu, neboť tímto usnesením bylo rozhodnuto o zastavení trestního stíhání, aniž byly splněny podmínky pro takové rozhodnutí a v tomto usnesení je neúplný výrok.

Odůvodnění:

1. Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 7. 9. 2021 sp. zn. 3 T 85/2020 byl obviněný P. D. odsouzen pro přečin přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu podle § 284 odst. 1 trestního zákoníku. Tohoto přečinu se obviněný dopustil tím, že

„dne 22. 8. 2020 v 23:05 hod. v ulici Ďáblická, Praha 8, poté, co ujížděl s vozidlem VOLVO V40, rz 6A70321, r. v. 1999, hlídkám PČR, kdy nezastavil na příkaz k zastavení vozidla za užití výstražného modrého světla s nápisem STOP, následně v ulici Nad Kajetánkou 14, Praha 6, vyskočil za jízdy z vozidla a dal se na útěk, kdy vozidlo, ze kterého vyskočil, jelo dále po ulici a narazilo do zaparkovaného vozidla a motocyklu, kdy prohlídkou odstaveného vozidla bylo zjištěno, že v tomto měl uloženo cca 50 g zelené sušené hmoty, kdy odborným vyjádřením bylo následně zjištěno, že se jedná celkově o 57,52 g marihuany ve formě ustřížených vrcholíků a jejich nadrolených částí, které obsahuje celkem 6,55 g D⁹-THC účinné látky o koncentraci 11,4%, přičemž droga zvaná marihuana obsahuje účinnou látku Delta9-tetrahydrocannabinol (THC), která je uvedena v příloze č. 4 k Nařízení vlády č. 463/2013 Sb., jako látka psychotropní“.

2. Rozsudek nabyl právní moci dne 7. 9. 2021.

3. Následně byl rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 7. 4. 2022 sp. zn. 3 T 18/2022 tentýž obviněný odsouzen pro přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku (pod bodem 1.) a pro přečin poškození cizí věci podle § 228 odst. 1 trestního zákoníku (pod bodem 2.). Těchto přečinů se měl dle skutkové věty výroku tohoto rozsudku dopustit tím, že

*„1. dne 22. 8. 2020 nejméně od 23:05 hodin na území hlavního města Prahy, ulicemi Vysočanská, Ďáblická, Kostelecká, Cukrovarská, Oderská, Kostelecká, Šenovská, Spořická, Čimická, Kobyliské náměstí, Zenklova, V Holešovičkách, Tunel Blanka, Patočkova, Pod Drinopolem a ve 23:20 hodin v Praze 6 ulicí Nad Kajetánkou u domu č. p. 1416/16 řídil osobní motorové vozidlo tovární značky Volvo V40 tmavě zelené barvy, registrační značky 6A7 0321, ve vlastnictví V. K., narozeného ***, přestože věděl, že na základě rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 16. 10. 2017, sp. zn. 3 T 64/2017, který nabyl právní moci dne 30. 11. 2017 a kterým mu bylo uloženo mimo jiné přiměřené omezení, aby se ve zkušební době podmíněného odsouzení zdržel řízení motorových vozidel podle § 196a tr. zákoníku, pozbyl řidičské oprávnění, kdy vozidlo řídil bez rozsvícených světel, nerespektoval pokyny policejních hlídek k zastavení vozidla a těmito hlídkám začal s vozidlem ujíždět, a to zčásti rychlostí výrazně překračující nejvyšší dovolenou rychlost v daném úseku a značně riskantním a nebezpečným způsobem jízdy, přičemž byl mimo jiné učiněn pokus o zastavení jím řízeného vozidla pomocí zastavovacího pásu, došlo k uzavření vjezdů do tunelového komplexu Blanka a k vyžádání spolupráce letecké služby policie,“*

*„2. dne 22. 8. 2020 ve 23:20 hodin bezprostředně po svém jednání popsaném pod bodem č. 1 v Praze 6 v ulici Nad Kajetánkou u domu č. p. 1416/16 se při pronásledování policejními hlídkami rozhodl opustit jím řízené osobní motorové vozidlo tovární značky Volvo V40 registrační značky 6A7 0321 a vědom si následků takového jednání za jízdy otevřel levé přední dveře vozidla a těmito narazil do zde zaparkovaného osobního motorového vozidla tovární značky Ford Focus, registrační značky 9A5 9232, ve vlastnictví M. N., narozené ***, které poškodil po celé délce jeho pravé strany, poté z jím řízeného vozidla vyskočil, kdy vozidlo samo dále pokračovalo v jízdě několik desítek metrů a přední částí postupně narazilo do zde zaparkovaného osobního motorového vozidla tovární značky Škoda Octavia, registrační značky 9A2 0883, ve vlastnictví N. M., narozené ***, a do zde zaparkovaného motocyklu tovární značky Kawasaki ER5, registrační značky 4S0439, ve vlastnictví A. S., narozené ***, čímž kromě škody na jím řízeném vozidle ve výši 30.000 Kč způsobil poškození M. N. škodu ve výši 15.000 Kč, poškození N. M. škodu ve výši 20.000 Kč a poškození A. S. škodu ve výši nejméně 30.000 Kč, tedy způsobil celkovou škodu na poškozených vozidlech ve výši nejméně 95.000 Kč.“*

4. Za uvedenou a sbíhající se trestnou činnost byl obviněnému uložen podle § 337 odst. 1 trestního zákoníku za použití § 43 odst. 2 trestního zákoníku a § 62 odst. 1 a § 63 odst. 1 trestního zákoníku souhrnný trest obecně prospěšných prací ve výměře 300 hodin a dále též podle § 73 odst. 1, 3 trestního zákoníku trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel všeho druhu na dobu dvaceti čtyř měsíců. Zároveň s tím byl podle § 43 odst. 2 zrušen výrok o trestu z výše citovaného rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 7. 9. 2021 sp. zn. 3 T 85/2020 pro sbíhající se přečin přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu podle § 284 odst. 1 trestního zákoníku, včetně na něj obsahově navazujících výroků. Podle § 229 odst. 1 bylo dále rozhodnuto o uplatněném nároku poškozeného na náhradu škody.

5. Proti tomuto rozsudku podal obvodní státní zástupce pro Prahu 6 v neprospěch obviněného odvolání, které zaměřil proti výroku o trestu a proti výroku o náhradě škody. Na podkladě tohoto odvolání Městský soud v Praze nyní napadeným usnesením¹ ze dne 29. 6. 2022 č. j. 5 To 143/2022-248 rozhodl tak, že „podle § 257 odst. 1 písm. c) trestního řádu za použití § 223 odst. 1 z důvodů § 11 odst. 1 písm. h) trestního řádu se zastavuje trestní stíhání pro skutky ...“. Městský soud v Praze trestní stíhání obviněného tedy zastavil proto, že trestní stíhání je nepřípustné. Z odůvodnění tohoto usnesení vyplývá, že nepřípustnost trestního stíhání městský soud odvozuje od toho, že obviněný je ve věci vedené Obvodním soudem pro Prahu 6 pod sp. zn. 3 T 18/2022 opětovně stíhán pro tentýž skutek, pro který již byl tímž soudem dříve odsouzen pod sp. zn. 3 T 85/2020.

6. S uvedenými závěry Městského soudu v Praze, jakožto soudu odvolacího, se nelze ztotožnit, a to z následujících důvodů.

7. Odvolací soud předně vychází z nepřípustného směšování pojmů skutek a popis skutku. Podle ustálené soudní praxe a názorů trestněprávní teorie se (jedním) skutkem rozumí určitá výseč objektivní reality charakterizovaná trestněprávně relevantním jednáním, které je příčinou trestněprávně relevantního následku. „Následek spočívá v porušení nebo ohrožení hodnot (zájmů, vztahů) chráněných trestním zákoníkem (tj. života, zdraví, osobní svobody, majetku atd.) a jako znak některého jednotlivého, individuálního trestného činu ve své konkrétní podobě spojuje dílčí útoky (akty) do jednoho skutku a zároveň umožňuje dělit chování člověka na různé skutky (č. 8/1985, č. 5/1988 a č. 1/1996-I. Sb. rozh. tr.)“.² O jeden skutek jde při více způsobených (nebo hrozících) následcích tehdy, jestliže pro všechny následky významné z hlediska trestního práva hmotného je kauzální jedno jednání, rovněž významné z hlediska trestního práva hmotného (srov. např. rozhodnutí č. 5/1988 Sb. rozh. tr. či usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 10. 2002 sp. zn. 5 Tdo 494/2002).

8. Naproti tomu popis skutku je slovní formou, jejímž prostřednictvím se skutek odráží ve vyjadřovacích projevech lidské komunikace. Pro rozhodnutí orgánů činných v trestním řízení je významný samotný skutek a nikoli jeho popis, protože trestní stíhání se vede ohledně skutku a nikoli ohledně popisu skutku (z četné judikatury viz např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 7. 12. 1999 sp. zn. 7 Tz 179/99 či usnesení téhož soudu ze dne 24. 2. 2010 sp. zn. 8 Tdo 179/2010).

9. Aplikují-li se shora uvedená východiska na projednávanou věc a analyzují-li se jednotlivá trestněprávně relevantní jednání, jednotlivé trestněprávně relevantní následky a jednotlivé kauzální vztahy mezi nimi, nelze než dospět k závěru, že *de iure* jde o trojici odlišných jednání, které jsou příčinou trojice odlišných následků.

10. Obviněný tedy jednak řídil osobní motorové vozidlo, ačkoli jej řídit nesměl. V důsledku toho porušil zájem na respektování pravomocných a vykonatelných rozhodnutí orgánů veřejné moci. Tato kombinace jednání, následku a kauzality tvoří jeden skutek (skutek č. 1).

¹ V usnesení je zjevně nesprávně uvedeno, že městský soud projednal „stížnost“ státního zástupce proti „usnesení Obvodního soudu pro Prahu 6“.

² PŮRY, František. § 220 [Podklad pro rozhodnutí]. In: ŠÁMAL, Pavel a kol. Trestní řád. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 2721–2722.

11. Obviněný dále tím, že a) otevřel za jízdy ve vozidle dveře, a tím, že b) z vozidla za jízdy vyskočil a nechal jej v samovolném pohybu, poškodil několik cizích vozidel a motocykl. V důsledku toho porušil zájem na ochraně cizího majetku. Rovněž tato kombinace jednání, následku a kauzality tvoří jeden skutek (skutek č. 2).

12. Obviněný konečně též držel bez příslušného veřejnoprávního povolení omamnou a psychotropní látku.³ V důsledku toho porušil zájem na ochraně společnosti před negativními účinky těchto látek. Rovněž tato kombinace jednání, následku a kauzality tvoří jeden skutek (skutek č. 3).

13. Nutno podotknout, že žádné dva popsané trestněprávně relevantní následky nejsou důsledkem jednoho popsaného trestněprávně relevantního jednání. Totéž platí i v opačném směru, a tedy žádná dvě popsaná trestněprávně relevantní jednání nejsou příčinou jednoho popsaného trestněprávně relevantního následku. To platí bez ohledu na to, že se daná jednání z hlediska časového či místního mohou částečně překrývat. Ačkoli tedy např. obviněný porušoval chráněný zájem společnosti na její ochraně před negativními účinky omamných a psychotropních látek ve stejném čase a na stejných místech, kde řídil osobní motorové vozidlo, ačkoli jej řídit nesměl, a kde za jízdy ve vozidle otevřel dveře, z vozidla vyskočil a nechal jej v samovolném pohybu, žádné z těchto jednání není ve vztahu k posledně jmenovanému trestněprávně relevantnímu následku kauzální.

14. Vycházejí z toho, že od uvedených skutků je třeba striktně odlišovat jejich popis ve skutkových větách rozhodnutí orgánů činných v trestním řízení, je při pohledu na skutkovou větu rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 7. 9. 2021 sp. zn. 3 T 85/2020 zřejmé, že v této lze jednoznačně za pomoci jednání i následku identifikovat pouze výše vymezený skutek č. 3, neboť tato skutková věta kromě toho obsahuje již pouze část popisu jednání odpovídajícího skutkům č. 1 a 2 a současně neobsahuje žádný z jimi způsobených následků. Jakkoli lze tedy popis skutku v daném případě hodnotit jako poněkud zavádějící, neboť není zřejmé, z jakého důvodu obsahuje rovněž úvodní zcela irelevantní pasáž zahrnující jízdu ve vozidle, nelze ani v nejmenším dovodit, že by soud daným rozsudkem rozhodl o všech třech shora popsaných skutcích. Obviněný byl tedy citovaným rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 7. 9. 2021 sp. zn. 3 T 85/2020 odsouzen pro skutek subsumovaný výhradně pod znaky skutkové podstaty přečinu přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu podle § 284 odst. 1 trestního zákoníku. Nadbytečné zahrnutí dalších dílčích aktů obviněného – které nejsou z hlediska hmotněprávního spjaty se subsumovaným skutkem a odsouzením pro něj (viz výše) – do popisu skutku uvedeného v předmětném odsuzujícím rozsudku proto v daném případě nemohlo vytvořit překážku věci rozhodnuté s účinky *ne bis in idem* dovozovanou soudem druhého stupně. Jednoduše řečeno, obviněný byl uvedeným rozsudkem odsouzen a potrestán výhradně za přechovávání drog, za nic jiného.

15. Jediným pojitkem všech tří jednání obviněného bylo to, že se jich dopustil na stejném místě a ve stejné době. Taková skutečnost však není rozhodující pro dovození totožnosti skutku. K tomu lze odkázat na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 11. 2012 sp. zn. 11 Tdo 763/2012 ve věci, v níž se obviněný při řízení vozidla

³ Lze ponechat stranou, že skutková věta rozsudku v daném případě hovoří toliko o delta9-tetrahydrokanabinolu jako o látce psychotropní dle přílohy č. 4 nařízení vlády č. 463/2013 Sb., o seznamech návykových látek, ve znění pozdějších předpisů, ačkoli obviněný současně nakládal též s konopím jakožto látkou omamnou dle přílohy č. 3 téhož nařízení vlády.

v době výkonu trestu zákazu řízení dopustil rovněž dopravního přestupku. Nejvyšší soud se tak musel vypořádat s otázkou, zda tato dvě jednání (obě z širšího pohledu trestně relevantní – přestupek a trestný čin) tvoří z hlediska judikatury Evropského soudu pro lidská práva skutky dva či jeden. Nejvyšší soud se ztotožnil s dovoláním nejvyššího státního zástupce, že se jedná o dva samostatné skutky, které pro sebe nemohou vytvářet překážky *ne bis in idem*. Nejvyšší soud k tomu uvedl: *„Určující je podle názoru Nejvyššího soudu skutečnost, zda popisy skutkového stavu v obou řízeních významné pro jejich posouzení z hlediska obou deliktů posuzovaných ve dvou řízeních byly totožné alespoň v podstatných rysech, jak uvádí shora citovaný názor. V tomto směru je zřejmé, že pouhá skutečnost, že k oběma deliktům došlo při řízení motorového vozidla na stejném místě a ve stejné době, nemůže být rozhodující.“* Uvedené závěry lze přitom vztáhnout i na nyní předkládanou věc.

16. Konečně je nutné poukázat na další formální vadu napadeného usnesení. Městský soud v Praze totiž sice aplikoval § 257 odst. 1 písm. c) trestního řádu, avšak v rozporu s návěťm tohoto ustanovení rozsudek soudu prvního stupně nezrušil. Nejednalo se přitom zjevně o situaci, na kterou by dopadal § 257 odst. 2 trestního řádu, proto bylo povinností odvolacího soudu formálně rozsudek soudu prvního stupně výslovně zrušit. Pokud tak městský soud nepostupoval, zůstal jeho výrok učiněný podle § 257 odst. 1 písm. c) trestního řádu výrokem neúplným. Důsledkem této vady je, že formálně vedle sebe i nadále existuje původní odsuzující rozsudek soudu prvního stupně a nyní napadené usnesení soudu odvolacího, přičemž tato rozhodnutí vedle sebe nemohou obstát. Tento stav je přitom na újmu právnímu postavení obviněného a v tomto směru je dovolání zaměřeno v jeho prospěch (k tomu srov. přiměřeně též usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 5 Tdo 1242/2021).

17. Z uvedených důvodů nelze zejména souhlasit s právním názorem obsaženým v napadeném usnesení spočívajícím v tom, že rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 7. 9. 2021 sp. zn. 3 T 85/2020 založil ve vztahu k rozsudku téhož soudu ze dne 7. 4. 2022 sp. zn. 3 T 18/2022 překážku věci pravomocně rozhodnuté ve smyslu § 11 odst. 1 písm. h) trestního řádu. Jestliže odvolací soud zastavil trestní stíhání z důvodu, který ve skutečnosti naplněn nebyl, pak pro takové rozhodnutí nebyly splněny podmínky stanovené zákonem. Tím byl naplněn dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. f) trestního řádu. I bez ohledu na výše uvedené závěry je zároveň výrok napadeného usnesení zjevně neúplný, pokud městský soud výslovně nezrušil odvoláním státního zástupce napadený rozsudek soudu prvního stupně. Tím byl naplněn rovněž uplatněný dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. l) trestního řádu.

S ohledem na popsané skutečnosti

navrhují,

aby Nejvyšší soud v neveřejném zasedání, k jehož konání může přistoupit podle § 265r odst. 1 písm. b) trestního řádu:

1. podle § 265k odst. 1, 2 trestního řádu za podmínky uvedené v § 265p odst. 1 trestního řádu zrušil usnesení Městského soudu v Praze ze dne 29. 6. 2022 č. j. 5 To 143/2022-248, jakož i všechna další rozhodnutí na zrušené rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu,

2. a dále postupoval podle § 265l odst. 1 trestního řádu a přikázal Městskému soudu v Praze, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Pokud by Nejvyšší soud shledal, že v posuzované věci je nutno rozhodnout jiným než navrhaným způsobem, vyjadřuji i pro tento případ souhlas s projednáním věci v neveřejném zasedání [§ 265r odst. 1 písm. c) trestního řádu].

Brno 24. srpna 2022

JUDr. Igor Stříž
nejvyšší státní zástupce